

Technische vragen energietransitie

Datum: 27 augustus 2020

Geacht college,

Op 29 oktober 2019 nam de gemeenteraad het initiatiefvoorstel “De weg naar een energieneutraal Dordrecht” aan. Bij de bespreking daarvan is een relatie gelegd met de Regionale Energie Strategie (RES). Er ligt inmiddels een concept-RES op tafel. Naar aanleiding daarvan en ook omdat we graag geïnformeerd worden over de stand van zaken op punten die niet aan de RES gerelateerd zijn, stellen we u graag de volgende vragen. De nummering verwijst naar de punten uit het initiatiefvoorstel.

1.a. **tussendoelen CO₂-reductie 2023, 2026, 2030, 2035 en 2040.** Bij het initiatiefvoorstel dat in oktober 2019 is aangenomen is afgesproken dat dit in het kader van de RES zou worden uitgewerkt. In het concept is alleen partiële targets voor 2030 aangegeven.

Vraag: Kan het college aangeven wanneer het gevraagde integrale tijdpad (dus inclusief reductie energiegebruik, uitfaseren fossiele brandstoffen) kan worden gepresenteerd? Is dat in de RES 1.0 voorzien?

De eerste focus is nu bijdragen aan de doelstelling van 49% CO₂-reductie (landelijk) in 2030. De daarbij te stellen tussendoelen zijn mede afhankelijk van de uitkomsten onder andere de RES 1.0, de Transitievisie Warmte 2021. Dit vervolgens aanvullen met een doorkijk naar 2035/'40 is mogelijk maar hierbij moet wel opgemerkt worden dat zolang zicht op benodigde wet- en regelgeving en ook bijbehorende financiën nog ontbreken dit wel slechts richtinggevend zal zijn. Aanvullend is het belangrijk te realiseren dat we daarbij zullen focussen op die onderdelen die wij als gemeente kunnen beïnvloeden en vooral inzichtelijk zullen maken wat die verschillende maatregelen opleveren.

1.b concrete maatregelen tot 2023

Vraag: Welke maatregelen m.b.t. energiebesparing, duurzame opwekking, duurzame mobiliteit zijn er inmiddels gerealiseerd en welke worden de komende drie jaar gerealiseerd met welk (verwachte) opbrengst in termen van CO₂-reductie?

Met betrekking tot energiebesparing, duurzame opwekking en ook duurzame mobiliteit zijn er verschillende maatregelen gerealiseerd dan wel in gang gezet. Denk hierbij aan het realiseren van zonneweides, de trajecten zon op bedrijfsdaken, het aantal aansluitingen op het warmtenet, collectieve inkoopacties op isolatie, de uitvoering RRE (kleine energiebesparende maatregelen) en zonnepanelen voor particulieren. Daarnaast wordt een bredere aanpak voor duurzame opwek via het zon-offensief opgezet en wordt het plan van aanpak verduurzaming gemeentelijk vastgoed uitgewerkt. Dit jaar nog wordt het laadbeleid geactualiseerd en bekijken we de mogelijkheden voor

een zero-emissie zone en duurzame stadsdistributie. Over de beoogde opbrengsten in termen van CO2-reductie zullen we u nog nader informeren want we zijn namelijk bezig met het ontwikkelen van een digitaal dashboard waarop doelstellingen en behaalde resultaten zichtbaar worden voor de stad. Denk hierbij aan o.a. energieverbruik, opwek van duurzame energie, aantallen aansluitingen warmtenet, laadinfra en daaraan gerealiseerde CO2-reductie.

1.c. schets maatregelen na 2023

Vraag: Wanneer kunnen concrete scenario's voor de periode tot 2030/35 worden overlegd? Welke strategie is voorzien om de ambitie van de concept RES voor zover nog niet opgenomen in het bod, te realiseren?

We verwachten de route naar 2030, via de Dordtse prestatielijnen uit de opgave Duurzame Stad in samenhang met de RES 1.0 en de transitievisie warmte 2021, medio 2021 te presenteren.

Ondertussen werken we vanuit onze prestatielijnen reeds toe naar de ambitie zoals geschetst in de concept RES.

2.a betaalbaarheid

Er is een duurzaamheidsfonds gecreëerd van € 1 mln. Inschatting van de behoefte op basis van de gegevens van de wethouder in antwoorden op onze vragen laat zien dat er zo'n € 65 mln nodig zou zijn.

Vraag: Welke aanvullende financiering is mogelijk/wordt overwogen?

De genoemde € 1mln. is beoogd voor een eerste opzet van een lokale duurzaamheidslening /verduurzamingsfonds voor particuliere woningeigenaren. Naast de mogelijkheid om op termijn extra middelen aan een dergelijk fonds toe te voegen, kijken we ook naar slimme verbindingen met reeds bestaande fondsen en financieringsmogelijkheden. Zowel lokaal zoals reeds aangegeven in de raadsinformatiebrief, als landelijk (o.a. warmtefonds i.o.). De transitie verloopt geleidelijk en daarmee de behoefte aan financiering van energiebesparende maatregelen ook. De eerste stap is nu een goede fondsstructuur realiseren waarna we zullen monitoren hoe de behoefte en dus het benodigde budget zich ontwikkelen.

2.b inhoudelijke participatie en samenwerking

Vraag: welke ontwikkelingen zijn er op dit punt te melden. Welke voornemens voor de komende jaren werkt u uit?

Participatie van en samenwerking met diverse maatschappelijke partners, bedrijven en inwoners krijgt steeds verder vorm, zowel regionaal als lokaal. Rondom de wijkaanpak Crabbehof hebben we bijvoorbeeld via design thinking nieuwe invalshoeken gezocht om inwonerbetrokkenheid te vergroten. Binnenkort wordt u per raadsinformatiebrief hier uitgebreider over geïnformeerd. In de trajecten naar de concept RES en komend jaar de RES 1.0 en transitievisie warmte 2021 staat participatie centraal. Er zijn ook diverse projecten waarin participatie en samenwerking worden vormgegeven, zo wordt er bijvoorbeeld samen met een bewonerscommissie van bewoners uit PlanTij gewerkt aan een verkenning van de mogelijkheden van aquathermie als collectieve warmteoplossing voor die buurt. De komende periode zal participatie en samenwerking vooral verder vormgeven worden in relatie tot de RES, de transitievisie warmte en de wijkaanpakken die daar vervolgens uit voort gaan komen.

2.c verwerven externe middelen

Vraag: welke pogingen heeft het college ondernomen? Welke resultaten/perspectieven zijn te melden?

We zijn doorlopend alert op mogelijkheden om externe middelen te verwerven. Eind 2019 hebben we als Dordrecht vanuit het Rijk circa €400.000,- toegekend gekregen voor kleine energiebesparende maatregelen voor particuliere woningeigenaren. We hebben via onze zon op bedrijfsdaken projecten verschillende SDE+ aanvragen kunnen realiseren. De huidige ronde loopt nog tot oktober 2020. Via de ECD is zonnepark Crayestein gerealiseerd waarin Dordtenaren hebben geparticipeerd door voor circa €300.000,- aan certificaten te kopen. Deze opbrengsten worden via de ECD weer geïnvesteerd in nieuwe verduurzamingsprojecten in Dordrecht zoals de realisatie van Zonnepark Amstelwijck. In regioverband hebben we de aanvraag van een zestal woningcorporaties samen met HVC ondersteund voor de subsidieregeling aardgasvrij huurwoningen. De hoogte van de aanvraag betreft zo'n € 23 miljoen om 6000 corporatiewoning aardgasvrij te maken. In de aanvraag zijn circa 1800 Dordtse huurwoningen ingebracht.

2.d opleiding personeel om energietransitie te realiseren

Vraag: welke initiatieven zijn er genomen met welke resultaten en perspectieven? Hoe verhoudt zich dit tot de behoefte? In hoeverre worden arbeidskrachten van buiten de regio ingezet en wat is wat dat betreft het perspectief?

Onderdeel van de regiodeal is onder andere human capital, hier ligt een brede uitdaging die we als regio aanpakken op verschillende terreinen waaronder ook benodigd technisch personeel. In voorbereiding op de enorme financiële impuls die met de voornoemde SAH-subsidie gepaard zal gaan als die definitief wordt toegekend, zijn we in gesprek met verschillende partijen zowel sociale dienst, onderwijs, corporaties, HVC en marktpartijen om te bezien hoe hiermee zowel de regionale economie als arbeidsmarkt optimaal van kan profiteren. Daarnaast werken we in de wijkaanpak en ook de uitvoering van de RRE-aanpak samen met de duurzaamheidsfabriek en ook partners zoals wijk voor wijk met als doel leer en werktrajecten te ondersteunen en realiseren en ondersteunen.

2.e bevorderen duurzame innovaties bij mkb

Vraag: welke initiatieven, resultaten, perspectieven zijn er op dit punt te melden?

Vanuit de opgave Duurzame Stad zijn er (nog) geen specifieke trajecten met het MKB gestart op dit vlak, wel betrekken we het MKB bij bijvoorbeeld zon op bedrijfsdaken trajecten. Ook is vanuit de prestatielijn Stad in Beweging (circulaire economie) een eerste grondstofof tafel georganiseerd waar mogelijk wel nieuwe initiatieven uit voort gaan komen. Daarnaast zijn er via het smart-city fonds verschillende aanvragen gedaan voor innovatie en duurzame projecten.

2.g communicatie met de stad

Vraag: wat is er gedaan en wat wordt er gepland op dit punt. Welke doelgroepen worden benaderd met hoeveel succes?

Er vindt op vele verschillende wijze communicatie met de stad plaats. Zoals al eerder aangegeven wordt op verschillende wijzen actief gecommuniceerd vanuit de trajecten rondom de RES en Transitievisie warmte. Daarnaast zijn er informatiebijeenkomsten aardgasvrij wonen georganiseerd en is er zowel een lokaal online energieloket Dordrecht als een regionale site over de energietransitie Drechtsteden. Rondom participatie in zonnepark Crayestein is actief gecommuniceerd met als resultaat dat er voor circa €300.000,- aan certificaten aan Dordtenaren is uitgegeven. Eenzelfde communicatietraject wordt nu ook voor zonnepark Amstelwijck gerealiseerd. We hebben een aantal collectieve inkoopacties georganiseerd rondom isolatie en recent zonnepanelen. In het kader van de RRE worden er zowel Dordrecht breed als specifiek gericht op Dordrecht West verschillende acties

opgezet, variërend van buurtacties tot keukentafelgespreken met energiecoaches van Drechtse Stromen. In de wijkaanpak Crabbehof aardgasvrij hebben we een succesvolle proef gedaan met o.a. een warmte-route-fietstocht voor bewoners en professionals. Iets wat we verder willen gaan inzetten maar als gevolg van Corona, even stil heeft gestaan.

Doelgroepen waar we verder al gericht mee in contact zijn of een aanpak zoals bijvoorbeeld in het kader van het zon-offensief voor aan het opzetten zijn, zijn ondernemers (veelal via de BIZ-en), VvE's en maatschappelijk instellingen en particulieren.

Met het oog op de bespreking van de concept-RES in de commissie (op dit moment gepland op 9 september a.s.) zouden we het op prijs stellen indien deze vragen vóór die datum kunnen worden beantwoord.

Bij voorbaat dank en een hartelijke groet,

Namens de fractie van GroenLinks
Frans-Bauke van der Meer